

Anna Kot

Działalność informacyjna Biblioteki Główniej Akademii Medycznej w Warszawie

Forum Bibliotek Medycznych 1/1, 464-467

2008

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNA BIBLIOTEKI GŁÓWNEJ AKADEMII MEDYCZNEJ W WARSZAWIE

Biblioteka Główna AM w Warszawie obok swoich podstawowych zadań, związanych z gromadzeniem, opracowywaniem i udostępnianiem księgozbioru (zbiorów), rozwijała działalność informacyjną.

W 1981 r. w BG został utworzony Oddział Informacji Naukowej i Czasopism, ze względu na trudności lokalowe został połączony z Oddziałem Czasopism, i tak jest do chwili obecnej.

Lata 90-te przyniosły ogromne zmiany w warsztacie pracy Oddziału Informacji Naukowej i Czasopism BG, w miarę rozwoju technik informatycznych, pojawiła się możliwość lepszej organizacji pracy Oddziału; wraz z komputerami pojawiły się zautomatyzowane bazy medyczne bibliograficzne, udostępniane lokalnie na dyskietkach i później CD-ROM-ach.

Umożliwiły w krótkim czasie uzyskanie najnowszej informacji o materiałach źródłowych na dany temat, potrzebnych w pracy naukowej i dydaktycznej pracownikom naszej Uczelni.

Rok	Medyczne bazy danych
1998	Medline, Current Contents-Life Sciences, CC-Clinical Medicine, Expertus, PBL
1999	Medline, CC-Life Sciences, Micromedex, Expertus, PBL; OVID-CBC-pełnotekstowa
2000	Medline, EMBASE, CC-Life Sciences, Micromedex, Expertus, PBL; OVID-CBC, Academic Press, -pełnotekstowe
2001	Medline, EMBASE, CC-Life Sciences, Micromedex, Expertus, PBL; OVID-CBC, Academic Press, Elsevier Science Direct-pełnotekstowe
2002	Medline, EMBASE, CC-Life Sciences, Expertus, PBL; OVID-CBC, Academic Press, Elsevier Science Direct-pełnotekstowe
2003 do września	Medline, EMBASE, PBL; OVID-CBC, Elsevier Science Direct-pełnotekstowe

W tym czasie zapotrzebowanie na zestawienia tematyczne wzrosło trzykrotnie.

Rok	Zestawienia tematyczne
1998	1.192
1999	509
2000	790
2001	514
2002	297
2003 do września	81

Dzięki uzyskaniu dotacji z Fundacji im. S. Batorego pod koniec 1998 r. w BG AM została otwarta Multimedialna Czytelnia Internetowa: łącznie 16 stanowisk komputerowych. BG uruchomiła swoją stronę w Internecie, pod adresem www.bibl.amwa.edu.pl.

Już w pierwszym roku działalności 1998/99 zarejestrowano 29.257 odwołań do strony www, a z Czytelni Multimedialnej skorzystało 12.334 użytkowników.

Zaczęto opracowywać bazy własne:

- Katalog Wypożyczalni Studenckiej (Internetowy)
- Bibliografię publikacji pracowników AM od roku 1993
- Lekarski Poradnik Językowy
- Przewodnik po Medlinie w języku polskim.

Prowadzono bezpłatne szkolenia w formie wykładów i zajęć praktycznych (prowadzone głównie przez dr Jarosława Kosiatego). Tylko w latach 1998/99 odbyło się 11 wykładów, na których było 270 osób, a w roku 2000 odbyło się 19 wykładów, w których uczestniczyło 536 słuchaczy.

Na zajęciach praktycznych przy komputerze w roku 1998/99 na 38 spotkaniach przeszkolono 324 osoby, w 2000 r. – w trakcie 30 spotkań przeszkolono 242 osoby.

W roku 2000 zarejestrowano 46.497 odwołań do stron www., a z Czytelni Multimedialnej skorzystało 16.387 użytkowników. Opracowano Katalog czasopism zagranicznych otrzymywanych w 2001 roku przez warszawskie biblioteki medyczne.

Dzięki przystąpieniu do konsorcjum Academic Press, a następnie do Science Direct-Elsevier Biblioteka uzyskała dostęp on-line do czasopism elektronicznych, których nie posiada w prenumeracie drukowanej. Baza udostępniana jest w sieci uczelnianej.

Początek XXI w. niestety nie był łatwy dla BG, pojawił się problem zatrudnienia informatyka (administratora sieci).

Obecnie działalność informacyjna BG AM skoncentrowana jest na aktualizacji i optymalizacji dostępu do elektronicznego systemu informacji oraz na poszerzaniu dostępu do czasopism elektronicznych, źródeł edukacyjnych i internetowych serwisów informacyjnych związanych z medycyną i naukami pokrewnymi. Dziś dla pracowników BG AM najważniejsza stała się umiejętność gromadzenia i zdolność przetwarzania informacji przy wykorzystaniu dostępnych technologii, aby w możliwie szybki sposób pomóc czytelnikowi uzyskać właściwe informacje na dany temat; wskazać odpowiednie materiały źródłowe.

W 2002 r. odnotowano w bazach danych: Medline_EMBASE – 209.772 wyszukiwań, w pełnotekstowej bazie OVID-CBC – zarejestrowano 17.432 logowania, Science Direct Elsevier – 41.872 logowania.

Studenci korzystają z Katalogu księgozbioru informującego o dostępności danej pozycji oraz mogą sprawdzać stan konta w Wypożyczalni Studenckiej. Rejestrowany

jest opublikowany dorobek naukowy pracowników AM w bazie Bibliografia publikacji, na koniec 2002 r. baza liczyła 17.688 rekordów.

Z kolei do Lekarskiego Poradnika Językowego zarejestrowano w 2002 r. 16.932 odwołania [od 1999 r. aż 57.692].

Redagowano internetową wersję czasopisma „Z Życia Akademii Medycznej w Warszawie”. Dodatkowo na stronie domowej BG umieszczono aktualności dla studentów.

Na bieżąco wprowadzane są wpływające do BG czasopisma zagraniczne do Centralnego Katalogu Czasopism Zagranicznych.

W 2002 r. z Multimedialnej Czytelni Internetowej skorzystało 7.520 użytkowników, jest to znacznie mniej niż w latach ubiegłych, a spowodowane było brakiem dostępu do Internetu i problemami z firmą administrującą komputerową sieć biblioteczną.

Mimo trudności prowadzono działalność dydaktyczną i szkoleniową:

- przeprowadzono ćwiczenia z przysposobienia bibliotecznego dla studentów I roku (w r. 2000 – 795 studentów; w 2003 r. – 1962 studentów)
- przeprowadzono ćwiczenia z podstaw naukowej informacji medycznej i farmaceutycznej dla studentów III roku Wydziału Farmaceutycznego (w 2003 r. – 165 studentów)
- zorganizowano 2 wykłady dla studentów:
 - Nauka medycyny z Internetem
 - Internet w medycynie

Organizowano w Rektoracie Uczelni wystawy tematyczne (oczywiście poza wystawami nowości wydawniczych):

1. 90-lecie Szpitala Karola i Marii Szlenkierów
2. Dzieje psychiatrii warszawskiej
3. Józef Polikarp Brudziński i jego dzieło
4. Historia radiologii
5. 75 lat Wydziału Farmaceutycznego
6. Akademia Medyczna 1950-2000
7. Exlibris medyczny

Zaspokajanie potrzeb informacyjnych użytkownika wymaga od pracowników biblioteki znajomości wyspecjalizowanych źródeł i serwisów informacyjnych polskich i zagranicznych.

Pomaga w tym Wypożyczalnia Międzybiblioteczna, gdzie w 2002 r. zarejestrowano 2.592 zamówienia, w tym 1668 z innych bibliotek, pozostałe 924 to zamówienia pracowników AM.

Od 2001 r. w realizacji zamówień na artykuły z czasopism niedostępnych w kraju BG korzysta z niemieckiego systemu SUBITO. Od połowy maja 2003 r. przystąpiliśmy do polskiego systemu elektronicznego dostarczania dokumentów doc@med. Pracownicy Wypożyczalni Międzybibliotecznej byłiby w stanie zrealizować

znacznie więcej zamówień użytkowników, gdyby nie powtarzające się problemy z serwerem pocztowym, spowodowanym brakiem informatyka.

Ze względu na zmniejszające się co roku środki finansowe, BG stara się zapewnić użytkownikom dostęp on-line do możliwie największej liczby czasopism. W roku bieżącym ze strony domowej biblioteki jest dostęp on-line do 108 tytułów czasopism zagranicznych prenumerowanych przez BG (za pośrednictwem firmy ABE Marketing) dla użytkowników AM po adresach IP.

Mimo wielu trudności BG stara się wypełniać swoją misję, jak najlepiej, by dotrzeć do użytkowników z pełną informacją.

Biblioteka Główna stale pracuje nad udoskonalaniem warsztatu pracy poszczególnych Oddziałów, co zwiększyłyby efektywność i jakość obsługi informacyjnej. W tym celu został powołany specjalny zespół (w składzie Agnieszka Czarnecka, Anna Portacha, Edyta Szczypińska), w celu opracowania strategii promocyjnej BG i jej usług.

Kampania ma na celu dotarcie z informacją o usługach, jakie świadczy Biblioteka, do jak najszerszego grona odbiorców i zakorzenienie w świadomości pracowników i studentów Uczelni jako placówki realizującej potrzeby informacyjne całej społeczności akademickiej.

Promocja obejmuje:

1. szkolenia pracowników biblioteki,
2. modernizację i bieżące uaktualnianie strony www biblioteki,
3. mailing,
4. rozpowszechnianie materiałów informacyjnych w formie drukowanej (ulotki, plakaty, informacje mocowane na skrzynkach komputerowych w pracowniach).

Mgr Renata Seweryniak

Warszawa – CMKP

DZIAŁALNOŚĆ BIBLIOTEKI CENTRUM MEDYCZNEGO KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO W ZAKRESIE INFORMACJI NAUKOWEJ

Biblioteka CMKP z roku na rok stara się, w miarę finansowych możliwości, zapewnić swoim użytkownikom coraz szybszy i pełniejszy dostęp do szeroko pojętej informacji naukowej.